

Mahabharatha Tatparya Nirnaya Bhava Sangraha
by Sri Raghavendra Tirtharu

ಶ್ರೀಮನ್ಮಹಾಭಾರತ ತಾತ್ಪರ್ಯನಿರ್ಣಯ ಭಾವಸಂಗ್ರಹ:

ಯೋಗ್ರೇಭೂದ್ವಿಶ್ವಗರ್ಭಃ ಸುಖನಿಧಿರಮಿತೈರ್ವಾಸುದೇವಾದಿರೂಪೈಃ |
ಕ್ರೀಡನ್ ದೇವೈರಜಾದ್ಯೈರಗಣಿತಸುಗುಣೋ ನಿತ್ಯನೀಚೋಚ್ಚಭಾವೈಃ |
ವೇದೈರ್ವೇದ್ಯೋಽಸ್ತದೋಷೋಽಪ್ಯಸುರಜನಮನೋ ಮೋಹಯನ್ ಮರ್ತ್ಯವೃತ್ಯಾ |
ಭಕ್ತಾನಾಂ ಮುಕ್ತಿದಾತಾ ದ್ವಿಷದಸುಖಕರಃ ಪಾತು ಸೋಽಸ್ಮಾನ್ ಮಹೇಶಃ || ೧ ||

Sarvashastra Nirnaya

ಸದ್ಗುಣಾನಾಂ ಸಮೂಹೇ ಜಗತಿ ವಿಲುಲಿತೇ ಯೇನ ತದ್ಭಾವಮುಚ್ಚೈಃ-
ವರ್ತುಂ ಮಧ್ಯೋ ನಿಯುಕ್ತೋ ವ್ಯಧಿತ ಸುವಚಸಾಮುದ್ಧೃತಿಂ ಭಾರತಸ್ಯ |
ದೇವೋತ್ಕೃಷ್ಟಸ್ಯ ವಿಷ್ಣೋಃ ಪರಮಪುರುಷತಾಂ ತಾರತಮ್ಯಂ ಸುರಾಣಾ
ವಾಯೋರ್ಜೀವೋತ್ತಮತ್ವಾದಿಕಮಪಿ ವದತಾಂ ವ್ಯಾಸಮೀಡೇ ತಮೀಶಮ್ || ೨ ||

Harisarvottamatva & Vayujeevottamatva

ಆದೌ ರೂಪಚತುಷ್ಟಯೀಂ ಸೃಜತಿ ಯೋ ದೇವಾನ್ ಪುರಾಣುಕ್ರಮಾ-
ದ್ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡಂ ಪುರಮಬ್ಜಜಾದಿವಿಬುಧಾನ್ ಸೃಷ್ಟ್ವಾಹರತ್ಯಂತತಃ |
ಸೃಷ್ಟ್ವಾ ಪೂರ್ವವದಸ್ಯ ಸರ್ವಜಗತೋ ಮತ್ಸ್ಯಾದಿರೂಪೋಽಭವದ್-
ರಾವೋಽಭೂದನುಜಾನ್ವಿತೋ ದಶರಥಾತ್ ಪಾಯಾತ್ ಸ ನಃ ಶ್ರೀಪತಿಃ || ೩ ||

Sruti stithi dashavatara niroopana

ಯದ್ವೃದ್ಧಿರ್ಜನಮೋಹಿನೀ ಮುದಮಿತಾ ಯದ್ದರ್ಶನಾತ್ ಸಜ್ಜನಾ
ಯೇನಾರ್ಥಿಪ್ರಿಯಕಾರಿಣಾ ನಿಶಿಚರೀಹಂತ್ರಾ ಕ್ರತೂ ರಕ್ಷಿತಃ |
ಯೋಽಹಲ್ಯಾಂ ಸಪತಿಂ ವ್ಯಧಾದ್ಧರಧನುರ್ಭಂಕ್ತ್ವಾಽವಹಜ್ಜಾನಕೀಂ
ಜೇತಾ ವತ್ಮನಿ ಭಾರ್ಗವಸ್ಯ ನಗರೀಂ ರಾವೋ ಗತೋಽವ್ಯಾತ್ ಸ ಮಾಮ್ ||೪||

Mahabharatha Tatparya Nirnaya Bhava Sangraha
by Sri Raghavendra Tirtharu

Raamaayana Baalakaanda – Ahalya shaapa vimochana,
Janaki Vivaaha, Parashurama samaagama, etc

ತೃಕ್ಷ್ವಾ ರಾಜ್ಯ ಮಿತೋ ವನಂ ವಚನತೋ ಮಾತುಃ ಸಃ ಕಾಕಾಕ್ಷಿಗಂ
ದೈತ್ಯಂ ವ್ಯಸ್ಯ ವಿಕರ್ಣಘೋಣಖಚರೀಬಂಧೂನ್ ಖರಾದೀನ್ ಖಲಾನ್ |
ಮಾರೀಚಂ ಚ ನಿಹತ್ಯ ರಾವಣಹೃತಾಂ ಸೀತಾಂ ವಿಚಿನ್ವನ್ನಿವ |
ಪ್ರಾಪ್ತೋ ವಾಯುಸುತೇನ ಸೂರ್ಯಜಯುಜಾ ರಾವೋವತಾದ್ವಂದಿತಃ||೫||
Kharadooshana samhaara, Maricha vruттanta,
Seetaapaharana, SeetanvEshana, Hanumaddarshana.

ಸುಗ್ರೀವೇಣ ಸಖಿತ್ವಮಾಪ್ಯ ಶಪಥಂ ಕೃತ್ವಾ ವಧೇ ವಾಲಿನ-
ಸ್ತಾಲಾನ್ ಸಪ್ತ ವಿಭಿದ್ಯ ವಾಲಿನಿಧನಂ ಕೃತ್ವಾ ಸ್ವರಾಜ್ಯೇ ಸ್ಥಿತಮ್ |
ಮಾರ್ತಂಡಿಂ ಚ ವಿಧಾಯ ಮಾರುತಿಯುಜಾ ಯಾಮ್ಯಾಂ ದಿಶಂ ಗಚ್ಚತಾ
ಸೀತಾನ್ವೇಷಣಮಿಚ್ಛತಾಬ್ಧಿತರಣೇ ರಾವೋಽವತಾತ್ ಸಂಸ್ತುತಃ || ೬ ||
Sugreeva Sakhya, Wali vadha, Sugreeva raajyabhisheka.
Sugreeva ordered his Kapisainya to assist Hanumanta in
searching Seetha.

ಯಸ್ಯ ಶ್ರೀ ಹನುಮಾನನುಗ್ರಹಬಲಾತ್ ತೀರ್ಣಾಂಬುಧಿಲೀಲಯಾ
ಲಂಕಾಂ ಪ್ರಾಪ್ಯ ನಿಶಾಮ್ಯ ರಾಮದಯಿತಾಂ ಭಂಕ್ಷ್ವಾ ವನಂ ರಾಕ್ಷಸಾನ್ |
ಆಕ್ಷಾದೀನ್ ವಿನಿಹತ್ಯ ವೀಕ್ಷ್ಯ ದಶಕಂ ದಗ್ಧ್ವಾಪುರೀಂ ತಾಂ ಪುನ-
ಸ್ತೀರ್ಣಾಬ್ಧಿಃ ಕಪಿಭಿಯುತೋ ಯಮನಮತ್ ತಂ ರಾಮಚಂದ್ರಂಭಜೇ ||೭||

Sundarakanda Varnana – Hanuman flew to Lanka defeating all the obstacles on the way. Simhilee samhaara, samhaara of thousands of daithyaas, meeting Seetakruti in Ashokavana, Akshakumara samhara, Brahmastra prayoga by Indrajit, honour of Brahmastra by Hanuman, entering Ravanaas palace as a messenger and ordering Ravana to release Seetakruti, Ravana refused, and set fire on the tile of Hanuman, which burnt the majority portion of Lanka.

ಸಿಂಧುಂ ದಕ್ಷಿಣಮಾಗತೋ ದಶಮುಖಭ್ರಾತಿಷ್ಠದೋಽಭ್ಯರ್ಚಿತೋ
ಬಧ್ವಾ ಸೇತುಮವಾಪ್ಯ ರಾಕ್ಷಸಪುರೀಂ ಸೈನ್ಯೈಃ ಕಪೀನಾಂ ಯುತಃ |
ಹತ್ವೇಂದ್ರಾರಿಕರೀರಕರ್ಣದಶಕಾದೀನ್ ರಾಕ್ಷಸಾನ್ ಜಾನಕೀ-
ಮಾದಾಯಾಪ್ಯ ಪುರೀಂ ಸ್ವರಾಜ್ಯಪದವೀಂ ಪ್ರಾಪ್ತೋಽವತಾದ್ರಾಘವಃ ||೮ |

Sethu bandana, Lanka pravesha alongwith the Kapi sainya,
killing of Ravanaa- Kumbakarnaadi kotyaadi Rakshasaas,
Yuddhakanda varnana - Ayodya pravesha, rajyabhisheka.

ಪ್ರಾಪ್ತಃ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಲಕ್ಷ್ಮೀಂ ಪ್ರಿಯತಮಭರತಂ ಯೌವರಾಜ್ಯೇಽಭಿಷಿಚ್ಯ
ಸ್ವೀಯಾನ್ ರಕ್ಷನ್ ಸುತೌ ದ್ವೌ ಜನಕದುಹಿತರಿಂ ಪ್ರಾಪ್ಯ ಯಜ್ಞೈಃ ಯಜನ್ ಸ್ವಮ್ |
ಸೀತಾಹೇತೋರ್ವಿಮೋಹ್ಯ ಕ್ಷಿತಿಜದಿತಿಸುತಾನರ್ಥಿತೋ ದೇವಸಂಘೈಃ
ಸದ್ಭಿಯುಕ್ತೋ ಹನೂಮಧ್ವರದ ಉಪಗತಃ ಸ್ವಂ ಪದಂ ಪಾತು ರಾಮಃ||೯||

After Rajyabhisheka to Ramachandra, and Yuva
Rajyabhisheka to Bharatha, Uttarakanda varnana

Mahabharatha Tatparya Nirnaya Bhava Sangraha
by Sri Raghavendra Tirtharu

ಕ್ಷೀರಾಬ್ಧ್ಯುನ್ಮಥನಾದಿಕಾತ್ಮಚರಿತಂ ದೇವೈರ್ಗುಣದ್ಭಿಃ ಸ್ತುತಃ
ಸಜ್ಞಾನಾಯ ಪರಾಶರಾಖ್ಯಮುನಿನಾ ಯಃ ಸತ್ಯಾವತ್ಯಾಮಭೂತ್ |
ವ್ಯಾಸತ್ಪೇನ ವಿಧಾಯ ವೇದವಿವೃತಿಂ ಶಾಸ್ತ್ರಾಣಿ ಸರ್ವಾಣ್ಯಪಿ
ಜ್ಞಾನಂ ಸತ್ಸುವಿಧಾಯ ಸದ್ಗತಕಲಿಂ ನಿಘ್ನನ್ ಸ ನೋಽವ್ಯಾದ್ಧರಿಃ || ೧೦ ||

When all the devaas did the stavana, Srihari born as the
son of Parashara-Satyavati in the name Vedavyaasa -
varnana – Veda vibhaga – Shaastra – Purana Kathana by
Vedavyasaru.

ಭೂಪಾ ಯತ್ರ ಪುರೂರವಪ್ರಭೃತಯೋ ಜಾತಾ ವಿಧೋರನ್ವಯಃ
ಯದ್ವಾದ್ಯಾ ಭರತಾದಯಃ ಕುರುಮುಖಾ ಭೀಷ್ಮಾಂಬಿಕೇಯಾದಯಃ |
ಭೂಭಾರಕ್ಷಯಕಾಂಕ್ಷಿಭಿಃ ಸುರವರೈರಭ್ಯರ್ಥಿತಃ ಶ್ರೀಪತಿ-
ಸ್ತತ್ರಾವಿಭವವಿತುಂ ಸಹ ಸುರವರೈರಿಚ್ಛನ್ ಹರಿಃ ಪಾತು ಮಾಮ್ ||೧೧||

Puroorava, bharataadadi, kuruvamsha kathama,
bheeshma – ambike prakarana, devataa prarthana for
bhoobhara harana, Krishnavatara peetika.

ದೇವಕ್ಯಾಂ ವಸುದೇವತೋಽಗ್ರಜಯುತೋ ಜಾತೋ ಪ್ರಜಂ ಯೋ ಗತೋ
ಬಾಲಘ್ನೀಶಕಟಾಕ್ಷಹಾ ಸ್ವಜನನೀಮಾನ್ಯಸೃಣಾವರ್ತಹಾ |
ಯತ್ಪೂರ್ವಂ ಭರತಶ್ಚ ಪಾಂಡುತನಯಾ ಯತ್ಸೇವನಂ ಜಜ್ಞಿರೇ
ಕರ್ತುಂ ಧರ್ಮಮರುದ್ವೃಷಾಶ್ವಿಭಿರಜಂನಂದಾತ್ಮಜಂ ನೌಮಿ ತಮ್ ||೧೨||

Birth of Krishna through Vasudeva-Devaki, Krishna's baala leela, pootana samhara, Shakatasura- truneekruta-trunaavarta samhaara, Janana of Drutarashtra – Pandu, Janana of Dharmaraajadees, etc.

ಸಂಸ್ಕಾರಾನ್ ಪ್ರಾಪ್ಯ ಗರ್ಗಾದ್ಭಹುಶಿಶುಚರಿತೈಃ ಪ್ರೀಣಯನ್ ಗೋಪಗೋಪೀ-
ವತ್ಸಾನ್ ಧೇನೂಂಶ್ಚ ರಕ್ಷನ್ನಹಿಪತಿದಮನೋ ಯಃ ಪಪೌ ಕಾನನಾಗ್ನಿಮ್ |

ವಿಪ್ರಸ್ತ್ರೀಪ್ರೀತಿಕಾರೀ ಧೃತಧರಣಿಭರೋ ಗೋಪಿಕಾಭಿನಿಶಾಸು

ಕ್ರೀಡನ್ ಮಲ್ಲಾಂಶ್ಚಕಂಸಂ ನ್ಯಹನದುಪಗತೋಽವ್ಯಾತ್ಸಕೃಷ್ಣಃ ಪುರಿಂ ಸ್ವಾಮ್ || ೧೩||

Gurukula vaasa by Krishna, Gopika Kreedana, Dhenukaasura bhanjana, Eating of Viprastree bhojana alongwith his friends, Chanoora Mustikasura samhara, Kamsapuree gamana, kamsa vadha.

ಪಿತ್ರೋರ್ಬಂಧಂ ನಿರಸ್ಯ ಕ್ಷಿತಿಪತಿಮಕರೋದುಗ್ರಸೇನಂ ಗುರೋರ್ಯಃ

ಪುತ್ರಂ ಪ್ರಾದಾತ್ ಪರೇತಂ ಯುಧಿ ಜಿತಜರಾಸಂಧಪೂರ್ವಾರಿವರ್ಗಃ |

ಪಾರ್ಥಾನ್ ಪಿತ್ರಾ ವಿಹೀನಾನುಪಗತನಗರಾನ್ ಯಸ್ವಜೋಪಾದ್ವಿಪದ್ಭೋ

ನಂದಾದೀನುದ್ಭವೋಕ್ತ್ಯಾ ಗತವಿರಹಶುಚಃ ಕಾರಯನ್ ಸೋಽವತಾನ್ಮಾಮ್ || ೧೪ ||

Krishna gave back the kingdom to Ugrasena from Kamsa, Guruputra samrakshana, Panchajana samhara, panchajanya shanka dharane, Jarasandhaadi daithya nigraha, etc.

ಯಸ್ಮಾದ್ವ್ಯಾಸಸ್ವರೂಪದಪಿ ವಿದಿತಸುವಿದ್ಯಾ ಆಪ್ನುಯುಶ್ಚ ಪ್ರಮೋದಂ

ಪಾರ್ಥಾ ದ್ರೋಣಃ ಸುತಾರ್ಥಂ ಪ್ರತಿಗತಭೃಗುಪೋ ಯನ್ನಿಯತ್ಯಾರ್ಥಕಾಮಃ |

Mahabharatha Tatparya Nirnaya Bhava Sangraha
by Sri Raghavendra Tirtharu

ತಸ್ಮಾದಾಪ್ತೋರುವಿದ್ಯೋ ದ್ರುಪದಮುಪಗತೋಽನಾಪ್ತಕಾಮೋಽಸ್ತೃವಿದ್ಯಾಂ
ಶಿಷ್ಯೇಭ್ಯಃ ಕೌರವೇಭ್ಯೋ ದಿತಿಜನಿರಸನೋಽದಾತ್ ಸ ನೋ ವ್ಯಾನ್ಮುರಾರಿಃ ||೧೫||
Pandava – Kauravaas Yudhaabhyasa from Dronacharya – entry
to Drupadaraja palace

ಭೂಯಸ್ತ್ವಾಗತಮಾಹವೇ ಸಹ ಜರಾಸಂಧಂ ನೃಪೈರ್ನೀತಯೇ
ಜ್ಞಾತ್ವಾಗಾತ್ ಸಹಜಾನ್ವಿತೋಽತಿಗಹನಂ ಗೋಮಂತಮತ್ರಾಗತಾನ್ |
ತಾಕ್ಷ್ಯಾಲ್ಲಭ್ಯಕಿರೀಟ ಉನ್ನತಗಿರೇರಾಪ್ಲುತ್ಯ ಜಿತ್ವಾ ರಿಪೂನ್
ಹತ್ವಾ ಸ್ವೀಯಸೃಗಾಲಮಾತ್ಮನಗರೀಂ ಪ್ರಾಪ್ತಃ ಸನೋಽವ್ಯಾಧ್ಧರಿಃ || ೧೬ ||
Srugala vasudeva samhara, defeating all the daithyaas

ಭಗ್ನಾಶಾನ್ ನೃಪತೀನರೀನ್ ವ್ಯಧಿತ ಯಃ ಸ್ವರ್ಗಾಧಿಪಾಗ್ರಾ ಸನೇ
ಲಗ್ನೋ ಭೀಷ್ಮಕಸತ್ಕೃತೋಽಥ ಯವನಂ ಜಘ್ನೇ ಸತೀಮಾತ್ಮನಃ |
ನಿಘ್ನಾಂ ಯೋ ಕೃತ ರುಗ್ಮಿಣೀಂ ಸಮಜಯದ್ಧುರ್ಗವೀರುಗ್ಮ್ಯಾದಿಕಾನ್
ವಿಘ್ನಂ ಸತ್ರಾಜಿತಾತ್ಮಜಾಪತಿರಸೌ ಮೇ ಘ್ನನ್ ಭವೇತ್ ಸರ್ವದಾ || ೧೭ ||
Defeating Rugmyaadi daityas, Rukmini swayamvara,
Satyabhama Vivaha, Hamsa dimbika vadha.

ಅಸ್ತ್ರಜ್ಞೇಷ್ಟಧಿಕೋಽರ್ಜುನೋ ಥ ಯದನುಕ್ರೋಶೇನ ಭೀಮಂ ವಿನಾ
ಸದ್ಧರ್ಮೇನಿರತಂ ದದೌ ಸ್ವಗುರವೇ ಬಧ್ವಾ ನೃಪಂ ಪಾರ್ಷತಮ್ |
ಪುತ್ರೌ ಸ ದ್ರುಪದೋಽಪಿ ವಹ್ನಿವಿಬುಧಸ್ತ್ರೀರೂಪಕೌ ಪ್ರಾಪ್ತವಾನ್
ಇಷ್ಟಾಂ ಧರ್ಮಜ ಆಪ ರಾಜ್ಯಪದವೀಂ ಸ ಪ್ರೀಯತಾಂ ಮೇ ಹರಿಃ ||೧೮||

Digvijaya of Bheemarjuna, Draupadi jana in Agni,
Drustadyumna janana

ಯತ್ಕಾರುಣ್ಯಬಲೇನ ಪಾಂಡುತನಯಾ ನಿಸ್ತೀರ್ಣ ನಾನಾಪದೋ
ಭಿಕ್ಷಾನ್ನಾಶಿನ ಆಗಮಾಭ್ಯಸನಿನೋ ಹತ್ವಾಬಕಂ ದ್ರೌಪದೀಮ್ |
ಉದ್ವಾಹ್ಯಾಖಿಲಭೂಪತೀನಪಿ ತತೋ ಜಿತ್ವಾ ಗತಾಃ ಸ್ವಾಂ ಪುರೀ-
ಮಿಂದ್ರಪ್ರಸ್ಥಪುರೇಽವಸನ್ ಕೃತಧರಾರಕ್ಷಾಃ ಸ ನೋಽವ್ಯಾದ್ಧರಿಃ || ೧೯ ||

Yudhistira Raajya padavi at Indrapratha. Raajya paalana.

ಯಃ ಪಾರ್ಥಾನ್ ಪರಿಪಾಲಯನ್ ಹರಿಪುರೇ ಸ್ತ್ರೀ ಪುತ್ರಸಂಪದ್ಯುತಾನ್
ಸಂಹರ್ತಾ ಶತಧನ್ವನೋಷ್ಟಮಹಿಷೀರ್ಭತಾ ಸುರರ್ಷಿಸ್ತುತಃ |
ಹತ್ವಾ ಭೌಮಮಪಾಹರತ್ ಸುರತರುಂ ಬಹ್ವೀರುವಾಹಾಂಗನಾಃ
ಪ್ರಾಯಚ್ಛದ್ಧರಿಸೂನವೇ ಸ್ವಸಹಜಾಂ ಪಾಯಾತ್ ಸ ನಃ ಕೇಶವಃ || ೨೦ ||

Shatadhanva samhara, Astamahishi vivaaha by Krishna,
Khandavadahana.

ಪಾರ್ಥಾನ್ ಲಬ್ಧಸಭಾನ್ ವಿಧಾಯ ಮಯತಃ ಪ್ರಾಪ್ತಃ ಪರಂ ಸ್ವಂ ಗತಃ
ಕ್ಷೇತ್ರಂ ಕೌರವಮರ್ಕಪರ್ವಣಿ ಪುರೀಂ ಸಂಪ್ರಾಪ್ಯ ಕರ್ತಾ ಕ್ರತೋಃ |
ಪಾಂಡೂನ್ ಪ್ರಾಪ್ಯ ಜರಾಸುತೇ ವಿನಿಹತೇ ತೈಃ ಕಾರಯಿತ್ವಾಽಧ್ವರಂ
ಪ್ರಾಪ್ತಃ ಸ್ವಂ ಪುರಮಚ್ಯುತೋ ವಿಜಯತೇ ದ್ರೂತೇ ಜಿತೈಶ್ಚ ಸ್ಮೃತಃ || ೨೧ ||

Jarasandha Samhara, Defeat of Dharmaraja by
Duryodhana through Dyoota, raajya haani for paandavaas,
entry to forest

ಪಾರ್ಥಾ ಯತಾ ಅರಣ್ಯಂ ನಿಹತನಿಶಿಚರಾಃ ಪ್ರೀಣಯಂತೋ ದ್ವಿಜೌಘಾನ್
ವಾರ್ತಾಂ ಶ್ರುತ್ವಾ ಸ್ವಕೀಯಾಮುಪಗತಹರಿಣಾ ಮಾನಿತಾಃ ಸಿಂಧುರಾಜಮ್ |
ಜಿತ್ವಾ ದುರ್ಯೋಧನಾದೀನ್ ಹರಿಹಯಪುರುಷವ್ರಾತಬದ್ಧಾನ್ ವಿಮೋಚ್ಯ
ಪ್ರಾಪ್ತಾ ಧರ್ಮಾತ್ ಪ್ರಸಾದಂ ಯಮಥ ಮುರರಿಪುಂ ತುಷ್ಠವ್ರಸ್ತಂ ಪ್ರಪದ್ಯೇ || ೨೨ ||

Even in the forest during Vanavaasa, freed Duryodana from his
enemies - as per the orders of Dharmaraja – when Duryodana
was caught.

ಅನ್ಯಂ ವೇಷಮುಪಾಗತಾ ಪೃಥಗತೋ ಗತ್ವಾ ವಿರಾಟಾಲಯಂ
ತದ್ವೇಹಸ್ಥಹರೇರ್ನಿಷೇವಣಪರಾ ಮಲ್ಲಂ ತಥಾ ಕೀಚಕಾನ್ |
ಹತ್ವಾ ಗೋಗ್ರಹಣೋದ್ಯತಾನಪಿ ಕುರೂನ್ ಜಿತ್ವಾ ವಿರಾಟಾರ್ಚಿತಾಃ

ಪಾರ್ಥಾಃ ಸ್ವಾಂತಿಕಮಾಗತಂ ಯಮಜಿತಂ ಭೇಜುಸ್ತಮೀಡೇಽಚ್ಯುತಮ್ || ೨೩ ||

Virata Parva – Virata Raja nagara gamana, killing of Keechaka,
Gograhana, entire Kauravas were defeated by Arjuna in the
form of Bruhannale

ಯಸ್ತಂಮತ್ಯಾ ಪೃಷತತನುಜಪ್ರೇಷಿತಂ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೋಕ್ತ್ಯಾ

ರಾಜ್ಯಂ ನಾದಾದನುಜಜನಿತಸ್ಯಾಂಬಿಕೇಯೋಽರ್ಜುನಸ್ಯ |

ಯಃ ಸಾಹಾಯ್ಯಂ ವ್ಯಧಿತ ನಗರೀಂ ಕೌರವಾಣಾಮವಾಪ್ತಃ

ಸೋಽಕ್ತೈಕೈಕೃಷ್ಣಸ್ತದನಭಿಮತೇರಾಪ್ತಪಾರ್ಥಃ ಸ ನೋಽವ್ಯಾತ್ || ೨೪ ||

Mahabharatha Tatparya Nirnaya Bhava Sangraha
by Sri Raghavendra Tirtharu

After 12 years Vanavaasa and 1 year ajnaatha vaasa – entry of Pandavaas back to Hastinapura, refuse of Kingdom to Paandavaas – Krishna sandhana failure – Declare of War between the Pandavaas – Kauravaas.

ಸೇನಾಂ ವೀಕ್ಷ್ಯ ರಣೋನ್ಮುಖೇ ಕರುಣಯಾ ಶಸ್ತ್ರೋಚ್ಚಿತಂ ಫಲ್ಗುಣಂ
ಸದ್ಗೀತಾಮುಪದಿಶ್ಯ ಕಾಮುಕಧರಂ ಚಕ್ರೇಽಸ್ಯ ಯಃ ಸಾರಥಿಃ |
ಅನ್ಯೋನ್ಯಂ ಕುರುಪಾಂಡವೈಶ್ಚ ಪೃತನಾಂ ಯೋಽಜೀಘನತ್ ಸ್ಯಂದನಾ-
ದ್ಯೋ ಭೀಷ್ಮಂ ನಿರಪಾತಯತ್ ಸುತಶರೈಃ ಪಾಂಡೋಸ್ತಮೀಡೇಚ್ಯುತಮ್ || ೨೫ ||

After seeing the entire sena, Arjuna refusing to fight against his own cousins, gurus, and elders, Bhagavadgeeta upadesha by Sri Krishna – Bheeshma falling in Sharapanjara.

ದ್ರೋಣೇ ಯುಧ್ಯತಿ ಪಾಂಡವೈರ್ವಿನಿಹತಂ ಪ್ರಗ್ಜೋತಿಷಂ ಪಾರ್ಥತಃ
ಕೃತ್ವಾ ತಸ್ಯ ಸುತೇ ಹತೇ ನಿಶಿ ಶಿವಂ ನೀತ್ವಾರ್ಜುನಂ ಸೈಂಧವಮ್ |
ತದ್ಧತ್ತಾಸ್ತ್ರಬಲಾದಜೀಘನದತೋ ದ್ರೋಣೇ ಹತೇ ದ್ರೌಪದೇ-
ಯೋರ್ ಭೀಮಂ ಚ ನಿಜಾಸ್ತ್ರನಮ್ರಮಕರೋತ್ ತಂ ನೌಮಿ ನಾರಾಯಣಮ್ || ೨೬ ||

Abhimanyu samhaara by Kauravaas, Saindhava samhara by Arjuna, Narayanastra shaman.

ಯತ್ಸಾಮರ್ಥ್ಯಬಲೇನ ಸೂರ್ಯತನುಜೇ ಪಾರ್ಥೇನ ಯುದ್ಧೇ ಜಿತೇ |
ಪಶ್ಚಾಚ್ಚಲ್ಯಮವಾಪ್ಯ ಸಾರಥಿವರಂ ಧರ್ಮಾತ್ಮಜಂ ಸಾಯಕೈಃ |
ಶೀರ್ಣಾಂಗಂ ಕೃತವತ್ಯಮುಂ ಶಿಬಿರಗಂ ಪಾರ್ಥಂ ಚ ಮೃತ್ಯೋರಪಾ-
ದ್ಯಃ ಪಾರ್ಥೇನ ಹತೇಽರ್ಕಜೇ ನೃಪನುತಃ ಪಾಯಾತ್ ಸ ನಃ ಕೇಶವಃ || ೨೭ ||

Surya putra Karna samhara

Mahabharatha Tatparya Nirnaya Bhava Sangraha
by Sri Raghavendra Tirtharu

ಶಲ್ಯೇ ಧರ್ಮಸುತಾದ್ಧತೇ ಕುರುಬಲೇ ಪಾರ್ಥೈಃ ಸಮಸ್ತೇ ಹತೇ
ಭೀಮೇನಾನುಜಸಂಯುತೇ ವಿನಿಹತೇ ದುರ್ಯೋಧನೇ ದ್ರೋಣಿನಾ |
ಸುಪ್ತಾನಾಂ ನಿಧನೇ ಕೃತೇ ನಿಶಿ ತತೋ ಮುಕ್ತಾ ವಿಧೇರಸ್ತ್ರತಃ
ಪಾರ್ಥಾನ್ ರಾಜ್ಯಮಿತಾಂಶ್ಚ ತತ್ಸುತಸುತಂ ಯೋ ಪಾತ್ ಸ ನೋಽವ್ಯಾದ್ಧರಿಃ || ೨೮ ||

**Defeat of entire Kaurava sainya, Killing of Upapaandavaas
by Ashwathama, Pandava Rajya prapthi.**

ಕೃಷ್ಣಾಭ್ಯಾಮಪಿ ಭೂಸುರೈರ್ನೃಪಸುತೇ ರಾಜ್ಯೇಭಿಷಿಕ್ತೋ ದ್ವಿಜೈ-
ರ್ದಗ್ಧೇ ನಿಂದತಿ ಭಿಕ್ಷುಕೇ ಖಿಲತರೇ ಸ್ವಂ ವಿಪ್ರತೀಸಾರತಃ |
ರಾಜ್ಯಂ ತ್ಯಕ್ತುಮಥೋದ್ಯತೋ ವಚನತೋ ಯಸ್ಯಾಪ್ತಭೀಷ್ಮಸ್ತ್ರತಃ
ಶುಶ್ರಾವಾಖಿಲಧರ್ಮನಿರ್ಣಯಮದಃ ಕೃಷ್ಣದ್ವಯಂ ಧೀಮಹಿ || ೨೯ ||

**Dharmasaara nirupana by Bheeshmacharya in front of
Srikrishna, Vasista Krishna & Yadava Krishna giving
dharma upadesha.**

ಸ್ಮೃತ್ವಾಯಂ ದ್ಯುಸರಿತ್ಸುತೋ ವಸುರಭೂದ್ರಾಜ್ಯಂ ಯದಾಶ್ವಾಸಿತೋ
ನಿರ್ದುಃಖೋಽಥ ಜುಗೋಪ ಧರ್ಮನಿರತೋ ಜಿತ್ವಾ ಸ್ವರಾಜ್ಯಂ ಕಲಿಮ್ |
ಯಃ ಪಾರ್ಥಂ ಸಮಬೋಧಯನ್ಮೃತಶಿಶುಂ ಯೋ ಜೀವಯತ್ ಪಾಂಡವೈ-
ಯೋ ಯಜ್ಞಂ ಸಮಕಾರಯುಧ್ವಹುಧನೈರ್ಧ್ಯಾಯಾಮಿ ತಂ ಕೇಶವಮ್ || ೩೦ ||

Dharmaraja doing Ashwamedha Yaaga – Kali Nigraha

ಯದ್ಯುಕ್ತಾಃ ಪಾಂಡುಪುತ್ರಾಃ ಕ್ಷಿತಮಥ ಜಗುಪುರ್ಧರ್ಮರಾಜಸ್ತ್ವರಾವಾನ್
ಧರ್ಮೇ ಯತ್ಪ್ರೀತಯೇಽಭೂತ್ ಪವನಜವಚನೈರಾಂಬಿಕೇಯಂ ವಿರಕ್ತಮ್ |
ವ್ಯಾಸಾತ್ಮಾ ಯೋ ವನಸ್ಥಂ ತ್ವಕೃತ ನಿಜಮನೋ ಭೀಷ್ಮವಂತಂ ಗತಂ ಸ್ವಂ
ನಾಥಂ ಪಾರ್ಥಾಃ ಸ್ಮರಂತೋ ಮುಮುದುರಪಿ ಪದಂ ಯಸ್ಯ ಕೃಷ್ಣಂ ತಮೀಡೇ ||೩೧||

Dharmarajya stapane by Panduputraas

ಯೋ ಯಷ್ಠಾ ವಿಪ್ರಶಾಪಾದ್ಯದುಕುಲಮವಧೀದರ್ಥಿತೋಽಗಾತ್ ಸ್ವಲೋಕಂ
ದೇವೈರ್ಭೈಷ್ಣ್ಯಾದ್ಯಪೇತೋ ಯದನು ನಿಜಪದಂ ಪಾಂಡವಾ ಅಪ್ಯವಾಪುಃ |
ದೈತ್ಯಾದ್ವೇಷತೋಂಧೇ ತಮಸಿ ನಿಪತಿತಾ ಬುದ್ಧರೂಪೋಭವದ್ಯಃ
ಕಲ್ಕಾತ್ಮಾಽತೇ ಕಲೇರ್ಯಃ ಕುಜನನಿಧನಕೃತ್ ಪಾತು ಸೋಽಸ್ಮಾನ್ ಸುರೇಶಃ ||೩೨||

Yadukula naasha through Vipra shaapa, Krishna swaloka
gamana, Pandavaas' swaloka gamana, Buddha roopa
varnana, kalki roopa varnana.

ಮಹಾಭಾರತತಾತ್ಪರ್ಯನಿರ್ಣಯಾಶಯಸಂಗ್ರಹಃ
ರಾಘವೇಂದ್ರೇಣ ಯತಿನ ಕೃತಃ ಸಜ್ಜನಸಂವಿಧೇ || ೩೩ ||

||೩ತಿ ಶ್ರೀ ರಾಘವೇಂದ್ರತೀರ್ಥಕೃತಃ ಮಹಾಭಾರತಾತ್ಪರ್ಯ ನಿರ್ಣಯಭಾವಸಂಗ್ರಹಃ ||

Mahabharatha Tatparya Nirnaya Bhavasangraha

Srimadacharyaru has written Mahabharatha Tatparya Nirnaya with 32 adhyaayaas. Sri Raghavendra Tirtharu has written Bhavasangraha with 32 stanzaas.

The 32 adhyaayas contains :-

1. Sarvashastra Nirnaya
2. Harisarvottamatva & Vayujeevottamatva
3. Srusti stithi dashavatara niroopana
4. Raamaayana Baalakaanda – Ahalya shaapa vimochana, Janaki Vivaaha, Parashurama samaagama, etc
5. Kharadooshana samhaara, Maricha vruttanta, Seetaapaharana, SeetanvEshana, Hanumaddarshana.
6. Sugreeva Sakhya, Wali vadha, Sugreeva raajyabhisheka. Sugreeva ordered his Kapisainya to assist Hanumanta in searching Seetha.
7. Sundarakanda Varnana – Hanuman flew to Lanka defeating all the obstacles on the way. Simhilee samhaara, samhaara of thousands of daithyaas, meeting Seetakruti in Ashokavana, Akshakumara samhara, Brahmastra prayoga by Indrajit, honour of Brahmastra by

Hanuman, entering Ravana's palace as a messenger and ordering Ravana to release Seetakruti, Ravana refused, and set fire on the tail of Hanuman, which burnt the majority portion of Lanka.

8. Sethu bandana, Lanka pravesha alongwith the Kapi sainya, killing of Ravana - Kumbakarnaadi kotyaadi Rakshasaas, Yuddhakanda varnana - Ayodya pravesha, rajyabhisheka.
9. After Rajyabhisheka to Ramachandra, and Yuva Rajyabhisheka to Bharatha, Uttarakanda varnana
10. When all the devaas did the stavana, Srihari born as the son of Parashara-Satyavati in the name Vedavyasa - varnana – Veda vibhaga – Shaastra – Purana Kathana by Vedavyasaru.
11. Puroorava, bharaataadi, kuruvamsha kathama, bheeshma – ambike prakarana, devataa prarthana for bhoobhara harana, Krishnavatara peetika.
12. Birth of Krishna through Vasudeva-Devaki, Krishna's baala leela, pootana samhara, Shakatasura- truneekruta-trunaavarta samhaara, Janana of Drutarashtra – Pandu, Janana of Dharmaraajadees, etc.
13. Gurukula vaasa by Krishna, Gopika Kreedana, Dhenukaasura bhanjana, Eating of Viprastree bhojana alongwith his friends, Chanoora Mustikasura samhara, Kamsapuree gamana, kamsa vadha.

14. Krishna gave back the kingdom to Ugrasena from Kamsa, Guruputra samrakshana, Panchajana samhara, panchajanya shanka dharane, Jarasandhaadi daithya nigraha, etc.
15. Pandava – Kauravaas Yudhaabhyasa from Dronacharya – entry to Drupadaraja palace.
16. Srugala vasudeva samhara, defeating all the daithyaas
17. Defeating Rugmyaadi daityas, Rukmini swayamvara, Satyabhama Vivaha, Hamsa dimbika vadha.
18. Digvijaya of Bheemarjuna, Draupadi jana in Agni, Drustadyumna janana,
19. Yudhistira Raajya padavi at Indraprsta. Raajya paalana.
20. Shatadhanva samhara, Astamahishi vivaaha by Krishna, Khandavadahana.
21. Jarasandha Samhara, Defeat of Dharmaraja by Duryodhana through Dyoota, raajya haani for paandavaas, entry to forest
22. Even in the forest during Vanavaasa, freed Duryodana from his enemies - as per the orders of Dharmaraja – when Duryodana was caught.
23. Virata Parva – Virata Raja nagara gamana, killing of Keechaka, Gograhana, entire Kauravas were defeated by Arjuna in the form of Bruhannala.

24. After 12 years Vanavaasa and 1 year ajnaatha vaasa – entry of Pandavaas back to Hastinapura, refuse of Kingdom to Paandavaas – Krishna sandhana failure – Declare of War between the Pandavaas – Kauravaas.
25. After seeing the entire sena, Arjuna refusing to fight against his own cousins, gurus, and elders, Bhagavadgeeta upadesha by Sri Krishna – Bheeshma falling in Sharapanjara.
26. Abhimanyu samhaara by Kauravaas, Saindhava samhara by Arjuna, Narayanastra shaman.
27. Surya putra Karna samhara
28. Defeat of entire Kaurava sainya, Killing of Upapaandavaas by Ashwathama, Pandava Rajya prapthi.
29. Dharmasaara nirupana by Bheeshmacharya in front of Srikrishna, Vasista Krishna & Yadava Krishna giving dharma upadesha.
30. Dharmaraja doing Ashwamedha Yaaga – Kali Nigraha
31. Dharmarajya stapane by Panduputraas
32. Yadukula naasha through Vipra shaapa, Krishna swaloka gamana, Pandavaas' swaloka gamana, Buddha roopa varnana, kalki roopa varnana.

This is just the brief description of Mahabharatha Tatparya Nirnaya by Rayaru.